

לעצמת האש בכיתה הרובאית

22048

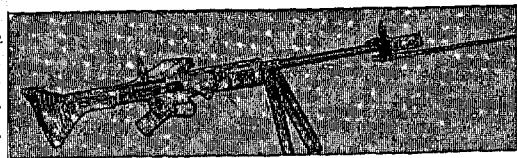
מטרות טקטיות רבות ככל האפשר. הדבר ישפיע גם על צידון של יחידות אלה בסוגי כלי נשק אשר עד היום נכללו בתקן של מבנים גדולים יותר. מובן מאליו, שיהא צורך לשפר כלי-נשק אלה על מנת להתאימם לתנאי הפעולה והניידות של היחידות הקטנות יותר, מבלי לגרוע, במידה ניכרת, מיעילות הפגיעה שלהם.

בסקירה זו נבחן בעיקר כיצד ניתן להתאים ליתרון תת-חיל-רגלים, כיחידה הטקטית הקטנה ביותר, לתפקידים אשר אלה ברור, שכל אותן המגמות הפועלות לגבי הכיתה, על אחת כמה וכמה שהן פועלות לגבי היחידות הגדולות יותר — המחלקה, הפלוגה, הגדוד וכו'. מתבלטת השאיפה כיום להוריד כלפי "מטה" — כלפי היחידות המשניות הקטנות יותר — את כוח האש והסיוע, אשר היו עד כה רק בידי היחידות הגדולות ביותר, כך שכל יחידה תמצא ביחידת ה"אם" שלה את כלי הנשק והסיוע אשר יתמכו במלוי אותן המשימות אשר כלי הנשק שלה אינם מספיקים להם, הן מבחינת הטווחים, הן להעסקת מטרות מרחק, הן לפעולה כנגד עמדות מבוצרות יותר, וכו'. ניגש איפוא לבחון אלו הם כלי הנשק הדרושים

בעקבות לקח מלחמת-העולם השנייה, הולכת ומסתמנת הנטייה ברוב הצבאות בעולם להגדיל את עצמת האש של יחידות-המשנה בחיל-הרגלים, עד ליחידה הטקטית הועירה ביותר. כמעט ודאי הוא שהמלחמה הבאה תחייב פיוור מרווח עוד יותר של כוחות הלוחמים, כשם שהיא מחייבת כבר היום את הדצנטרליזציה של מרכזי היצור והתעשייה, בניגוד לנטיות הריכוז שהיו קיימות עד למלחמת העולם שעברה, ואף בראשיתה. תופעה זו מקורה, בראש וראשונה, בכלי-הנשק ה"כבדים" החדשים העומדים לעור כוחות הקרקע, ובעיקר פצצות האויר והנשק הרקטי לסוגיו השונים — כדי להפחית ככל האפשר, את מידת הנזק הנגרם ע"י כלי-המשחה החדשים רבי ההרס לכל מטרה מרוכזת, כמו כן קיים צורך, שהוכח בלקח הקרבות, לסגל את יחידות חיל-הרגלים לתנאי קרב חדישים ביותר, כגון: לחימה מאחורי קווי האויב, ולחימה כנגד יחידות צבא חנים או כוחות מוטסים, שיפעלו בשטחים שלגו ותנאים אלה יהייבו את פיוורן של היחידות ויחידות ה"משנה, בגרורות חזית רחבות יותר עם אפשרות העסקת

(1) הכוונה לפצצות הרקטיות מרחיקות הקלוע.

באותה עת פיתחו הגרמנים רובה צנחנים אוטומטי חדש F.G.—42.

רובה הצנחנים F.G.—42. הגרמני

כלי-ידיה זה, אף הוא לתחמושת הגרמנית הסטנדרטית, ניתן להפעלה הן כמקלע קל (בעזרת דורגל מתקפל) והן כרובה אוטומטי, משקלו היה כ-4.5 ק"ג. הכלי היה מדויק למדי בטנחים בינוניים.

הרוסים פיתחו אף הם רובה חצי אוטומטי ואר-טומטי, אם כי בפחות הצלחה מן ה"KAR 44" וה" F. G. 42 הגרמניים.

בשנות מלחמת-העולם השנייה החלו הגרמנים לפתח נשק חצי-אוטומטי ואוטומטי, המופעל בתחמושת הגרמנית הסטנדרטית של 7.92 מ"מ.

תחילה הכניסו את ה"Kar 41—W רובה חצי-אוטומטי, מותן ע"י מחסנית בת 5 כדורים, ונדרך מחדש ע"י בוכנה משקלו כ-5 ק"ג. כלי זה שוכלל אחר-כך ל"Kar 43 (או כפי שכונה אחר-כך — KAR 44).

ה"Kar 44 קצר מקודמו ב"2 ס"מ (110 ס"מ) וקל ממנו במשקל בקילוגרם אחד). המחסנית הוחלפה באחרת,

רובה ה"KAR 44 הגרמני

המכילה 10 כדורים והניתנת להסרה. רובה זה היה מדויק למדי בטווחי-השירות הרגילים, ומותקן להרכבת כוננת טלסקופית.

לי-המש...
קטנות...
בטליוני...
המלחמה...
ובמשך...
עד אבק...
משחיתה...
יג) ועד...
אלו על...
ימ, לפי...
ות ובין...
תוחמים...
המצאו...
ול נכון...
ה'ימים...
בהיות...
פרטיהן...
רצויים

שרי...
של...
וכבר...
כלים...
מטר...
אש...
זולב...
קום...
כנת

לכיתה במסגרת המחלקה, כדי שתהא בעלת כוח
אש תוקפני, ניידות ויכולת פעולה נגד שריון בשעת
הצורך.

נברר תחילה באיזו מידה מתאים נשקה של
הכיתה, — כפי שהיה בעבר וכפי שעודו נהוג כיום
בצבאות שונים — למלוי תפקידים אלה.

ציודה של החוליה הרובאית בכיתה הרגלים
ברובים בלבד, מביא אותה לידי תלות מיוחדת
בחולית המקלע באשר להסתייעות בעצמת האש הדרושה
לפתרון בעיות שונות המתעוררות במהלך
הקרב. תלות זו מגבילה עד מאוד את אפשרויות
הפעולה של החוליה הרובאית, — בעיקר בקרב
המגע ובלחימה בשטחים סגורים, מקום שלא תמיד
קיימת בו האפשרות להישען על המקלע כבסיס אש
והרובאים נמצאים חסרים את כוח האש העיקרי
של הכיתה.

ניתן לפתור בעיה זו ע"י ציוד החוליה הרובאית
כולה, או לפחות חלקה, בכלי נשק בעל קצב אש
מהיר יותר, ואז תשחרר החוליה המקלעית לתפקידי
סיוע עיקריים בלבד, כגון העסקת בסיסי האש של
האויב, ואלו הרובאים יוכלו לפתור בעצמם
חלק ניכר מבעיות האש שיתקלו בהן תוך פעולתם.
השאלה המתעוררת היא האם קיימים גם אצלנו
אותם הצרכים הטקטיים המחייבים את הגברת עצמת
אשה אף של היחידה הקטנה ביותר, ובעקבותיה,
ממילא — גם את הגברת אמצעי האש של היחידות

הגדולות יותר. הדבר תלוי בראש וראשונה בגורמים
המיוחדים אשר יקבעו את אופי חיל הרגלים שלנו
ואת שיטות פעולתו.

עובדת היותנו מיעוט יהודי בתוך סביבה ערבית
עוינת ועדיפת מספר, מחייבת אותנו להשען יותר
ויותר על איכותו הגבוהה של כל חייל וחייל ועל
ניצולה המכסימלי של היחידה הטקטית הועירה
ביותר.

אין, איפוא, להניח שאורח החימה בו נקטנו
בשנת המלחמה האחרונה ישונה מיסודו. אדרבא, יש
יסוד רב להנחה שניאלץ לפתח אותו ולשפרו. לחימה
בחבורות אויב מסתננות בתוך מדינתנו, לחימה
בלילה, לחימה בשטחים הרריים, הבטחת הגבול
הארוך ופשיטות אל מעבר לקוי האויב — כל אלה
יחייבו הקמתו של חיל המוכשר במיוחד לתפקידים
אלה. אך יחד עם זה המגמה הכללית תוסיף להיות:
להכשיר את הצבא כולו למלוי משימות מעין
אלו בשעת הצורך. ולשם כך ניאליץ לפתח הן את
עצמת האש והן את כושר הניידות ולהשיג עד כמה
שאפשר יותר את כושר הפעולה העצמאי של יחידה
הועירה.

עצמת האש הנוספת לכיתה הרובאית, הכרח הוא:
א. — שלא תהיה תלויה במקור אש אחד בלבד,
הניתן לשיתוק ע"י האויב, ואז נשארת היחידה ללא
כל משענת אש; ב. — שלא תיפגע בכושר הניידות
של הכיתה; ג. — שלא תוריד מכושר דיוק הפגיעה

„טוקרב“ 1940 הרוסי

„סימונוב“ 1936 הרוסי

הקרבין סוקרב 1940, שוקל 3.2 ק"ג בלבד,
ואורכו כמטר אחד. הגררה בו קבועה לטוח 400 מטר.
האמריקאים הכניסו אף הם לשימוש כמה סוגים
של כלי נשק חצי אוטומטיים. הידועים ביותר הם
הרובה חצי-האוטומטי M-1 (הגרנד), רובה הקרבין
M1 הרובה האוטומטי ג'ונסון.
הגרנד החליף לגמרי את רובה-השירות ספרינג-
פילד, הפך לנשק הסטנדרטי של הרובאי האמריקאי.
רובה הגרנד השוקל כ-4 ק"ג (בלי הכידון) הוא
שחלאי, עם מלאי של 8 כדורים. הנסיגות הוכיחו שדיוקו
אינו נופל מזה של רובה-השירות הקודם, עלי-כליפנים
בטנחים עד 600 ירד.

ה„סימונוב“ 1936 הוא רובה בעל אורך עצום
(כ־120 ס"מ), אך שקל פחות מ־4.5 ק"ג. הכלי הונו ע"י
מחסנית נפרדת, בעלת 15 כדורים. הסימונוב פעל בקצב
אש של 30 כדור בדקה. אך לאחר מספר צורות-אש
קצרים היה מתחמם עד שהפעולה בו נעשתה קשה ביותר.
ב„סוקרב 38“ ו„סוקרב 40“, יורשיו של
הסימונוב, בוטלה האש האוטומטית המלאה. כתוצאה מזה
הושג רובה-השירות חצי-אוטומטי, בעל מחסנית של 10
כדורים בלבד, אך מאידך קצר יותר ב־2 ס"מ לערך מן
הלה, וקל במשקלו במחצית הק"ג. קצב האש של הסוקרב
היה כ־15—20 כדור לדקה.

הרובה, רד. — שלא תגרור אחריה בזבזון
 רבה, דבר העלול להקשות על הספקת
 התחמושת בשדה-הקרב, שאינה קלה בלאו הכי.
 המסקנה היא, שיש לחפש כלי מובחר, המופעל מן
 הכתף, שיאפשר לחייל לברור ולהפעיל את תוספת
 האש רק בשעת צורך חיוני (כדי למנוע בזבזון
 יזוטר בתחמושת). כלי זה צריך להיות קל במשקלו
 ופחות כ"רובה-השירות" הרגיל, ועליו לדייק בקליעה
 גם בשעת הפעולה בקצב אש מהיר יותר. לכל
 הדרישות האלה יש משום תשובה ברובה הצי-
 אוטומטי החדש, המצוי כיום בכמה מצבאות-
 העולם.

בניגוד לספקות שרווחו בראשית מלחמת-העולם
 האחרונה, האם יוכל הרובה הצי-אוטומטי, מבחינת
 דיוקו, משקלו ועצמת פגיעתו, לבוא במקום "רובה
 השירות", הרגיל, הרי הוכיחו הנסיונות שנעשו בצב-
 אות שונים שציידו את חיל-הרגלים ברובה הצי-
 אוטומטי, שסוג רובים זה (ובעיקר — הרובה הצי-
 אוטומטי האמריקאי) עולה בכל השטחים על
 הרובה המצוי. מבחנים שנערכו בצבא האמריקאי,
 למשל, הוכיחו, שה"גרנט" הצי-אוטומטי M1
 שלהם מדויק בטוח של 600 ירד במידה שווה לרובה-
 השירות האמריקאי ("ספרינגפילד"). יעילותו רבה
 יותר הודות ליכולת לירות אש מהירה ומדויקת בלי
 שהיורה חייב לגרוע עיניו מן המטרה. זאת ועוד:
 למרות יכולת האש האוטומטית שלו, הרי משקלו

לא רק שאינו עולה על זה של רובה-השירות,
 אלא הוא אף קטן ממנו, ושוקל כ-4 ק"ג, ואלו
 הקרבין שוקל 2.5 ק"ג בלבד.¹

הכללת הרובה הצי-אוטומטי-אוטומטי² כנשק
 הסטנדרטי בחיל-הרגלים, תחייב לבחון מחדש של
 שיטת האימונים המקובלת. יש להדגיש ולחזור
 ולהדגיש ששימוש של הרובה הצי-אוטומטי לא
 יהיה כשימושו של מקלע, אלא הוא חייב למלא
 בראש וראשונה את תפקידו של הרובה, וקצבו
 האוטומטי יאפשר לו לרכז ולירות שנים או שלושה
 כדורים תוך זמן קצר ביותר על מנת לודא את
 הפגיעה במטרה. למרות האבטומטיות של מתן האש,
 המגמה היא דוקא לחסוך בתחמושת, ולאפשר
 את ניצולה המרוכז מול מטרות הכרחיות בשעת
 הצורך. אך ברור מראש שהפעלה כזו של כלי נשק
 זה תחייב אימון יסודי של המפקדים בשליטה על
 אמצעי האש העומדים לרשותם, ובפרט את אימון
 הרובאים, אשר יצטרכו ללמוד מתי וכיצד לחחוץ
 על ההדק, פשוטו כמשמעו.

אך אין הדברים פשוטים וקלים כלל ועיקר, כי
 פיזורה הגדול יותר של הכיתה בתנאי הקרב, או
 פיצולה לחוליות נבדלות בשטח הבנוי, למשל —

1) כיום הוסיפו לרובה ה-M1 מתקן מיוחד המאפשר לו
 לירות גם אש אוטומטית מלאה, וזאת מבלי להוסיף
 על משקלו במידה ניכרת. 2) המונח הצי-אוטומטי /
 אוטומטי — מתחם לרובים בעלי סידור מעין זה.

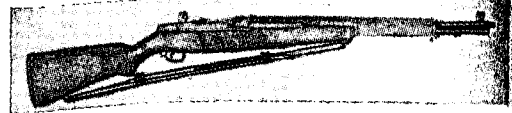
במבחנים שנערכו ע"י צבא הצי האמריקאי
 ("המרינס"), ביכרו הללו את הקרבין על רובה
 הג'ונסון, אך כעבור זמן השתמשו בג'ונסון בהצלחה
 רבה, באיי האוקיינוס השקט.

לג'ונסון כמה יתרונות ביכולת סיגולו לאש-אוטומטית.
 הכלי כבד מן הקרבין (כ-9 ק"ג), ויש לו דו-רגל המאפשר

רובה הג'ונסון האמריקאי

את השימוש בו כמקלע. הקירור הוא קירור-אוויר, וחלקו
 הקדמי של הקנה חשוף לגמרי. הג'ונסון מונח ב-20 כדורים,
 וניתן להשלים את המלאי במחסנית מבלי לרוקנה מהכדורים
 שבתוכה. קנהו ניתן להחלפה בקלות, אם כי יעילות הדבר
 לגבי החייל הרגיל היא מסופקת, שהרי אין להניח שישא
 עמו קנה רורבי בקרב.

רובה הגרנד M1 האמריקאי

הקרבין M1 הוא רובה גרנד משוכלל, עם מחסנית
 נפרדת בת 15 כדורים. הקרבין קל-משקל והריחו שוקל
 כ-2½ ק"ג בלבד. אורכו כ-90 ס"מ. הפחתת המשקל והקטנת
 האורך פגמו במידת דיוקו של הכלי, וטווח-השירות שלו
 הוא כ-300 ירד בלבד. במקרה של מעצור במחסנית אפשר
 להזין את הקרבין גם בכדורים בודדים.

הקרבין M1 האמריקאי

